

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-15-0272**

Zvyšovanie efektívnosti odhaľovania a dokazovania trestných činov prostredníctvom informačno-technických prostriedkov

Zodpovedný riešiteľ **prof. JUDr. Jozef Záhora, PhD.**

Príjemca **Paneurópska vysoká škola - Fakulta práva**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

-

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

-

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

ZÁHORA, J. Použitie záznamu získaného odpočúvaním ako dôkazu v inej trestnej veci. In. Trestní právo procesní – minulost a budoucnost. Praha: Leges, 2016, ISBN 9788075021854, s. 162 – 174.

TITLOVÁ, M. IT Support and Opportunities of Protection of Fundamental Human Rights in Slovak Criminal Proceeding. In: Naukovyj visnyk Užgorodskogo nacional'nogo universytetu. Serija Pravo. - ISSN 2307-3322. - Vypusk 43, tom 2 (2017), s. 109-115.

IVOR, J. Monitorovanie kamerovým systémom ako efektívny dôkazný prostriedok. In. Dokazování v trestním řízení v kontextu práva na spravedlivý proces. Praha: Nakladatelství Leges, 2018. - ISBN 978-80-7502-287-5, s. 283-299.

ZÁHORA, J. Vzájomná prípustnosť dôkazov získaných odpočúvaním v Európskej únii. In. Dokazování v trestním řízení v kontextu práva na spravedlivý proces. Praha: Nakladatelství Leges, 2018. - ISBN 978-80-7502-287-5, s. 300-313.

IVOR, J. VAŠKO, A. Antiterrorističeskije mery v ugovnom prave Slovackoj Respubliki. In. Ugolovnoje pravo : strategija razvitija v XXI veke : materialy XV Meždunarodnoj naučno-praktičeskoj konferencii. Moskva: Prospekt, 2018. ISBN 978-5-9988-0588-2, s. 531-536.

ZÁHORA, J., JELÍNEK, J. et al. Criminal evidence and procedure. Budapešť: Wolters Kluwer. 2018. ISBN 978-963-295-768-5.

ZÁHORA, J. et al. Obrazové a zvukové záznamy v trestnom konaní. Bratislava: Wolters Kluwer 2018, ISBN 978-80-8168-957-4.

ZÁHORA, J. Zaisťovanie digitálnych dôkazov v cezhraničných situáciách. In. Časopis pro právní vědu a praxi, XXVII, 1/2019: 49–63.

IVOR, J. Neoprávnený obrazový a zvukový záznam a jeho trestnoprávne aspekty. In: Deset let od přijetí českého trestního zákoníku Praha: Nakladatelství Leges, 2019, ISBN 978-80-7502-354-4, s. 472-479.

IVOR, J. Záznam kamerového systému ako dôkaz v trestnom konaní. In: Trestní právo a právní stát. Plzeň: Aleš Čenek 2019, ISBN 9788073807634, s. 35 – 51.

ZÁHORA, J. Přípustnost' důkazov získaných tajným sledovaním. In: Trestní právo a právní stát. Plzeň: Aleš Čenek 2019, ISBN 9788073807634, s. 144 – 162.

ZÁHORA, J. Princípy legality, legitimacy a proporcionality pri odpočúvaní telekomunikačnej prevádzky. In: Ochrana základných práv a svobod v trestním řízení. Praha: Nakladatelství Leges, 2020. ISBN 978-80-7502-444-2, s. 255-266.

ZÁHORA, J., JELÍNEK, J. et al. Current tendencies in criminal law of the European union. Budapest: Wolters Kluwer, 2020. 198 s. ISBN 978-963-295-936-8.

ZÁHORA, J., TALLOVÁ, B. Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky. Praha: Nakladatelství Leges, 2020. ISBN 978-80-7502-438-1.

Uplatnenie výsledkov projektu

Závěrečné výstupy riešenej výskumnej úlohy sú spracované v oponovanej záverečnej správe projektu, ktorá bola publikovaná ako dve vedecké monografie:

ZÁHORA, J. et al. Obrazové a zvukové záznamy v trestnom konaní. Bratislava: Wolters Kluwer 2018, 283 s., ISBN 978-80-8168-957-4.

ZÁHORA, J., TALLOVÁ, B. Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky. Praha: Nakladatelství Leges, 2020. 421 s. ISBN 978-80-7502-438-1.

V uvedených publikáciách je predstavená analýza využívania informačno-technických prostriedkov (ďalej len ITP) a ich použitie v trestnoprocesnej i mimoprocesnej rovine de lege lata, s upozornením na postupy, ktoré sú v rozpore so štandardmi na ochranu základných ľudských práv a slobôd, upravenými v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, európskych legislatívnych nástrojoch, či Ústave Slovenskej republiky.

Vzhľadom na to, že právna úprava vykazuje viaceré nedostatky ktoré komplikujú proces odhaľovania i dokazovania trestnej činnosti prostredníctvom týchto ITP, integrálnou súčasťou výstupov sú návrhy na legislatívne riešenia zistených nedostatkov. Tieto návrhy de lege ferenda sa týkajú ťažiskových inštitútov vyhotovovania obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov a odpočúvaní a zázname telekomunikačnej prevádzky.

Obidve časti záverečnej správy boli zaslané významným subjektom zabezpečujúcim legislatívny proces v SR (Ústavnoprávny výbor NR SR, Výbor NR SR pre obranu a bezpečnosť, Prezídium Policajného zboru, Ministerstvo spravodlivosti SR) ale aj orgánom aplikujúcim právo (Ústavný súd SR, Ústavný súd ČR, Najvyšší súd SR, Generálna prokuratúra, Najvyššie štátne zastupiteľstvo ČR, Najvyšší súd, krajský súd, krajská prokuratúra, Slovenská advokátska komora), vzdelávacím inštitúciám (Justičná akadémia, právnické fakulty v SR a ČR) a zároveň aj významným osobnostiam trestnoprávnej teórie a praxe v Slovenskej republike a Českej republike na využitie v rámci ich pôsobnosti.

Zodpovedný riešiteľ už počas riešenia projektu bol zapojený do legislatívnych prác. Bol členom viacerých pracovných skupín zriadených na Ministerstve spravodlivosti, naposledy v roku 2020 ako člen pracovnej skupiny na prípravu zákona o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý bol Národnou radou SR schválený dňa 21. októbra 2020. Do návrhu zákona sa podarilo zapracovať okrem iného aj niektoré zmeny na odstránenie nedostatkov, ktoré sú uvedené v záverečnej správe, v súvislosti s využitím výsledkov vyhotovovania obrazových, zvukových a obrazovo zvukových záznamov, resp. odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky v inej trestnej veci.

Členovia riešiteľského kolektívu sú pripravení aj po skončení projektu spolupracovať s odberateľom projektu (Prezídium PZ) pri zapracovávaní výsledkov projektu do zákonov či interných právnych aktov ministerstva vnútra a aplikačnej praxe.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Základným cieľom riešenej vedeckovýskumnej úlohy bolo navrhnutie uceleného riešenia vo vzťahu k právnej úprave informačno-technických prostriedkov a rovnako tak aj vo vzťahu k príslušnej aplikačnej praxi.

Možno skonštatovať, že cieľ stanovený na začiatku riešenia projektu sa podarilo naplniť. Trestnoprocesná úprava vykazuje viaceré nedostatky, ktoré komplikujú proces odhaľovania i dokazovania trestnej činnosti prostredníctvom týchto prostriedkov. Počas riešenia projektu bolo zistených viacero teoretických či aplikačných problémov, ktoré sú identifikované a prezentované v príslušných častiach oponovanej záverečnej správy riešenej výskumnej úlohy, ktoré vyšli ako monografie – ZÁHORA, J. et al. *Obrazové a zvukové záznamy v trestnom konaní*. Bratislava: Wolters Kluwer 2018 a ZÁHORA, J., TALLOVÁ, B. *Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky*. Praha: Leges, 2020. Riešenie tohto aktuálneho problému vedie cestou dôslednej zmeny relevantných trestnoprocesných i mimoprocesných ustanovení na podklade odborne realizovaného výskumu a výstupov z neho. Vzhľadom na to, že zodpovedný riešiteľ prof. Záhora bol počas riešenia úlohy členom pracovnej skupiny na prípravu novelizácií Trestného poriadku, niektoré z prezentovaných odporúčaní v uvedenej záverečnej správe sa podarilo už realizovať v zákone o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý bol NR SR schválený 21. 10. 2020 (napr. možnosť využitia výsledkov odpočúvania resp. vyhotovenia záznamov v inej trestnej veci).

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The main objective of the project was to draft and propose an integrated resolution for the Information of Technical Resources legislation both in and outside of the framework for criminal procedure with relevance to the application of said legislation in everyday practice. It can be concluded that the project aims set in the initial phase of the project has been achieved. Current Slovak legislation concerning these means shows several deficiencies complicating the process of gathering relevant criminal evidence and also primarily the detection of criminal activity by the means of these resources. During the phase of investigation of the project, a number of theoretical or application problems were identified and presented in the relevant parts of the reviewed final report of the research project which was published as monographs: ZÁHORA, J. et al. *Obrazové a zvukové záznamy v trestnom konaní* [Video and Audio Recordings in Criminal Proceedings]. Bratislava: Wolters Kluwer 2018 and ZÁHORA, J., TALLOVÁ, B. *Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky* [Interception and Recording of Telecommunications]. Praha: Leges, 2020.

The outcome of the issue therefore requires consistent transformation of relevant legal regulation considering the use of these means on the basis of expertly conducted research and its outputs. Due to the fact that principal investigator, professor Záhora during the of investigation of the project was a member of the working group in preparation of amendments to the Code of Criminal Procedure, some of the recommendations presented in the above final report have already been implemented in the Act on enforcement of decisions on the seizure of property and management of seized assets and on the amendment of certain laws, which was approved by the National Council of the Slovak Republic on 21.10.2020 (e.g. possibility of using the results of interception or recording in another criminal case).